

Warszawa, dnia 29 września 2021 r.

Sygn. akt KR VI R 16/21

D E C Y Z J A nr KR VI R 16/21

Komisja do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich, w składzie:

Przewodniczący Komisji:

Sebastian Kaleta

Członkowie Komisji:

Wiktor Klimiuk, Łukasz Kondratko, Jan Mosiński, Adam Zieliński, Robert Kropiwnicki

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 29 września 2021 r.,

sprawy w przedmiocie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 5 lutego 2008 r. nr

zmieniającej decyzję Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 12 stycznia 2005 r.

nr ustanawiającą prawo użytkowania wieczystego do niezabudowanego gruntu

o powierzchni 584 m² oznaczonego jako działka ewidencyjna nr w obrębie

położonego w Warszawie przy ulicy Grochowskiej 325/327, dla której Sąd Rejonowy dla

Warszawy-Mokotowa w Warszawie prowadzi księgę wieczystą nr

oznaczenie wykazem hipotecznym nr „ - ”,

z udziałem stron: Miasta Stołecznego Warszawy reprezentowanego przez Prezydenta Miasta

Stołecznego Warszawy, Stanisława J C i T Z

S

na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 3a w związku z art. 30 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 9 marca 2017

r. o szczególnych zasadach usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych
dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa (Dz.U. z 2021 r.

poz. 795; dalej: ustawa z dnia 9 marca 2017 r.) w zw. z art. 156 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 14

czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2021 r. poz. 735; dalej:

k.p.a.) w zw. z art. 155 k.p.a. oraz w zw. z art. 38 ust.1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r.

orzeka:

stwierdzić nieważność decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 5 lutego 2008 r.

nr

w całości.

UZASADNIENIE

I.

Przebieg postępowania administracyjnego przed Komisją do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich

Postanowieniem z dnia 21 lipca 2021 r. Komisja do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich (dalej: Komisja), działając na podstawie art. 15 ust. 2 i 3 w zw. z art. 16 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. wszczęła z urzędu postępowanie rozpoznawcze w sprawie o sygn. KR VI R 16/21 dotyczącej decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 5 lutego 2008 r. nr [redacted], zmieniającej decyzję Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 12 stycznia 2005 r. nr [redacted] ustanawiającą prawo użytkowania wieczystego do niezabudowanego gruntu o powierzchni 584 m² oznaczonego jako działka ewidencyjna nr [redacted] w obrębie [redacted], położonego w Warszawie przy ulicy Grochowskiej 325/327, dla której Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie prowadzi księgę wieczystą nr [redacted], dawne oznaczenie wykazem hipotecznym nr „[redacted] – [redacted]”.

Postanowieniem z dnia 21 lipca 2021 r. Komisja na podstawie art. 26 ust. 2 ustawy z dnia 9 marca 2017 r., zawiadomiła właściwe organy administracji oraz sądy o wszczęciu z urzędu postępowania rozpoznawczego w sprawie nieruchomości położonej w Warszawie przy ul. Grochowskiej 325/327.

Zawiadomieniem z dnia 21 lipca 2021 r. poinformowano strony o wszczęciu postępowania rozpoznawczego.

Postanowieniem z dnia 21 lipca 2021 r. Komisja zwróciła się do Społecznej Rady z wnioskiem o wydanie opinii w przedmiocie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 5 lutego 2008 r. nr [redacted], zmieniającej decyzję Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 12 stycznia 2005 r. nr [redacted] ustanawiającą prawo użytkowania wieczystego do niezabudowanego gruntu o powierzchni 584 m² oznaczonego jako działka ewidencyjna nr [redacted] w obrębie [redacted], położonego w Warszawie przy ulicy Grochowskiej 325/327.

Powyższe postanowienia i zawiadomienie zostały opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej w dniu 26 lipca 2021 r.

Pismem z dnia 21 lipca 2021 r. zawiadomiono Prezydenta m.st. Warszawy o wszczęciu postępowania rozpoznawczego przez Komisję, w trybie art. 26 ust. 2 ustawy z dnia 9 marca 2017 r., w sprawie nieruchomości położonej w Warszawie przy ul. Grochowskiej 325/327.

listopada 2005 r. sygn. akt [redacted] i prawa do spadku po zmarłej nabyli synowie: T [redacted] Z [redacted] S [redacted] (w 1/2 części) i S [redacted] J [redacted] C [redacted] (w 1/2 części).

W dniu 28 listopada 2007 r. T [redacted] S [redacted] i J [redacted] C [redacted] złożyli wniosek o zmianę między innymi w treści decyzji nr [redacted] nazwisk osób na których rzecz ustanowiono użytkowanie wieczyste. W uzasadnieniu wniosku podnieśli, że beneficjentka decyzji – D [redacted] S [redacted] zmarła w dniu 8 marca 2005 r. Wniosek został podpisany przez T [redacted] S [redacted] w imieniu własnym oraz w imieniu S [redacted] C [redacted] – w oparciu o udzielone mu w dniu 10 lutego 2006 r. pełnomocnictwo przed L [redacted] Z [redacted] asesorem notarialnym zastępcą P [redacted] B [redacted], Repertorium A Nr [redacted].

3. Decyzja Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 5 lutego 2008 r. nr [redacted]

Decyzją z dnia 5 lutego 2008 r., nr [redacted] wydaną na podstawie art. 155 k.p.a. Prezydent m.st. Warszawy zmienił pkt I decyzji z dnia 12 stycznia 2005 r. nr [redacted] w ten sposób, że ustanowił na lat 99 użytkowanie wieczyste do niezabudowanego gruntu o pow. 584 m² oznaczonego jako działka ewidencyjna nr [redacted] w obrębie [redacted] uregulowanego wówczas w księdze wieczystej KW Nr [redacted] położonego w Warszawie przy ul. Grochowskiej 325/327 na rzecz: T [redacted] Z [redacted] S [redacted] w 7/8 części oraz S [redacted] J [redacted] C [redacted] w 1/8 części.

W uzasadnieniu decyzji zmieniającej Prezydent m.st. Warszawy wskazał, że w dniu 28 listopada 2007 r. wpłynął wniosek T [redacted] S [redacted] i S [redacted] C [redacted] o zmianę za zgodą stron decyzji z dnia 12 stycznia 2005 r. nr [redacted] w zakresie nazwisk stron na rzecz których przyznaje się prawo użytkowania wieczystego. Pozostałe postanowienia decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 12 stycznia 2005 r. nr [redacted] pozostały bez zmian.

W związku z powyższym, zgodnie z decyzją Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 5 lutego 2008 r. nr [redacted], beneficjentami decyzji stali się: T [redacted] S [redacted] (w 7/8 części) i S [redacted] J [redacted] C [redacted] (w 1/8 części).

4. Umowa o oddanie gruntu w użytkowanie wieczyste

Zgodnie z zawartą, w formie aktu notarialnego przed notariuszem A [redacted] P [redacted], Repertorium A nr [redacted], umową o oddanie gruntu we współużytkowanie wieczyste z dnia 1 sierpnia 2008 r., Miasto Stołeczne Warszawa, reprezentowane przez G [redacted] C [redacted] J [redacted] -F [redacted] oraz B [redacted] T [redacted] D [redacted] -R [redacted] w wykonaniu ostatecznej

decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 12 stycznia 2005 r. nr [redacted] zmienionej
ostateczną decyzją Prezydenta m.st. Warszawy nr [redacted] z dnia 5 lutego 2008 r.
oddawo nieruchomość objętą księgą wieczystą nr [redacted] w użytkowanie wieczyste
na okres 99 lat, to jest do dnia pierwszego sierpnia dwa tysiące sto siódmego roku (1 sierpnia
2107 r.) z przeznaczeniem pod funkcje mieszkaniowo – usługowe, na rzecz: T
Z S [redacted] w 7/8 części oraz S J C [redacted] w 1/8 części,
a T Z S [redacted] i S J C [redacted] wyrazili na to zgodę.

5. Aktualny stan prawny nieruchomości

Po wydaniu decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 12 stycznia 2005 r. nr [redacted]
oraz decyzji z dnia 5 lutego 2008 r. nr [redacted] nie doszło do
przeniesienia praw do nieruchomości na osoby trzecie. Właścicielem nieruchomości jest Miasto
Stołeczne Warszawa. Współużytkownikami wieczystymi tej nieruchomości nadal są
beneficjenci decyzji z dnia 5 lutego 2008 r. tj. T Z S [redacted] (w 7/8 części)
oraz S J S [redacted] (w 1/8 części).

6. Następstwo prawne

Zgodnie z treścią zaświadczenia Sądu Grodzkiego w Warszawie nr [redacted] wg stanu
na dzień 11 września 1948 r. J Z S [redacted] na mocy aktu z dnia 17 stycznia
1934 r. stał się właścicielem nieruchomości ozn. „[redacted]” położonej przy ul.
Grochowskiej o pow. [redacted] m² w Warszawie.

J S [redacted] zmarł w dniu 1 czerwca 1960 r., a spadek po nim na podstawie
ustawy nabyli D M S [redacted] (żona) w 1/4 części oraz T Z
S [redacted] (syn) w 3/4 częściach (z wyłączeniem udziału w majątku objętym w chwili śmierci
wspólnością ustawową, który to udział dziedziczy syn T Z S [redacted] w całości)
- na mocy postanowienia Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi Wydział II Cywilny z dnia
28 stycznia 1989 r. sygn. akt [redacted].

D M S [redacted] zmarła w dniu 8 marca 2005 r., a spadek po niej na podstawie
ustawy nabyli T S [redacted] (syn) i J C [redacted] (syn) każdy w 1/2 części - na
mocy postanowienia Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi Wydział II Cywilny z dnia 15
listopada 2005 r. r. sygn. akt [redacted].

7. Zgromadzony materiał dowodowy

Komisja ustaliła stan faktyczny w przedmiotowej sprawie na podstawie materiału dowodowego w postaci: dokumentów zgromadzonych w toku czynności sprawdzających sygn. KR VI S 28/21, dokumentów z akt postępowania rozpoznawczego KR VI R 16/21, akt Prezydenta m.st. Warszawy tj. akt własnościowych dotyczących postępowania zainicjowanego wnioskiem dekretem opisanych jako Grochowska 325/327; akt Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie o sygn. _____, dawnej księgi hipotecznej „_____ – _____”, akt Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi Wydział II Cywilny o sygn. akt _____, akt Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi Wydział II Cywilny o sygn. akt _____ księgi wieczystej nr _____.

Powyższe dokumenty Komisja uznała za wiarygodne, co do okoliczności w nich wskazanych.

III.

Po rozpatrzeniu zebranego materiału dowodowego Komisja zważyła, co następuje:

1. Przedmiot postępowania rozpoznawczego

Przedmiotem postępowania przed Komisją jest decyzja wydana przez organ administracji publicznej w trybie art. 155 k.p.a. Zgodnie z tym przepisem decyzja ostateczna, na mocy której strona nabyła prawo, może być w każdym czasie za zgodą strony uchylona lub zmieniona przez organ administracji publicznej, który ją wydał, jeżeli przepisy szczególne nie sprzeciwiają się uchyleniu lub zmianie takiej decyzji i przemawia za tym interes społeczny lub słuszny interes strony. Jak zauważa się w orzecznictwie, postępowanie prowadzone na podstawie art. 154 i 155 k.p.a. jest postępowaniem nadzwyczajnym, którego przedmiotem – w przeciwieństwie do postępowania głównego (rozpoznawczego) – nie jest merytoryczne rozstrzygnięcie sprawy, lecz przeprowadzenie weryfikacji wydanej już decyzji ostatecznej z jednego tylko punktu widzenia, a mianowicie, czy za zmianą (uchyleniem) przemawia interes społeczny lub słuszny interes strony (wyrok NSA z dnia 13 sierpnia 1997 r., sygn. III SA 854/96, Legalis). Z kolei zgodnie z art. 2 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 9 marca 2017 r. przez decyzję reprivatyzacyjną należy rozumieć decyzję właściwego organu w przedmiocie ustanowienia prawa użytkowania wieczystego nieruchomości warszawskiej albo w przedmiocie odmowy uwzględnienia wniosku, o którym mowa w art. 7 ust. 1 dekretu. Ustawodawca przyjął zatem szerokie rozumienie decyzji reprivatyzacyjnej. Nie jest to tylko decyzja wydana w trybie art. 7 ust. 1 dekretu, ale także inne akty administracyjne, których skutkiem (pośrednim lub bezpośrednim) jest „przysporzenie” w postaci ustanowienia prawa użytkowania wieczystego.

W niniejszej sprawie decyzją z dnia 5 lutego 2008 r. nr wydaną na podstawie art. 155 k.p.a. Prezydent m.st. Warszawy zmienił punkt I decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 12 stycznia 2005 r. nr w ten sposób, że w miejsce zmarłej w dniu 8 marca 2005 r. D M S (z domu B:) za uprawnionych do uzyskania prawa użytkowania wieczystego do niezabudowanego gruntu o pow. 584 m² oznaczonego jako działka ewidencyjna nr w obrębie położonego w Warszawie przy ul. Grochowskiej 325/327 uznał S J C i T Z S

2. Wydanie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 5 lutego 2008 r., nr w trybie art. 155 k.p.a. z rażącym naruszeniem prawa

2.1. W orzecznictwie zgodnie podkreśla się, że na podstawie art. 154 lub art. 155 k.p.a. nie mogą być uchylane lub zmieniane tzw. decyzje związane, przy wydaniu których przepisy prawa nie pozwalają organom na swobodne uznanie. Tę okoliczność, tj. czy decyzja mająca być zmieniona w trybie art. 154 lub art. 155 k.p.a. jest decyzją swobodną, czy związaną, organ powinien zbadać w pierwszej kolejności. W sprawach, w których przy rozpoznawaniu sprawy brak jest tzw. uznania administracyjnego, wzruszenie decyzji ostatecznej w trybie art. 155 k.p.a. nie jest również możliwe (zob. m.in. wyrok NSA z dnia 12 czerwca 2008 r., sygn. akt II OSK 195/08, Legalis). Okoliczności tej w sprawie nie badał Prezydent m.st. Warszawy.

Komisja stwierdziła, że decyzja wydana na podstawie art. 7 ust. 2 dekretu jest decyzją związaną. Zgodnie z powołanym przepisem dekretu gmina uwzględni wniosek, jeżeli korzystanie z gruntu przez dotychczasowego właściciela da się pogodzić z przeznaczeniem gruntu według planu zabudowania, a jeżeli chodzi o osoby prawne, gdy użytkowanie gruntu zgodnie z jego przeznaczeniem w myśl planu zabudowania nie pozostaje w sprzeczności z zadaniami ustawowymi lub statutowymi tej osoby prawnej. Według art. 7 ust. 1 dekretu dotychczasowy właściciel gruntu, prawni następcy właściciela, będący w posiadaniu gruntu lub osoby prawa jego reprezentujące, a jeżeli chodzi o grunty oddane na podstawie obowiązujących przepisów w zarząd i użytkowanie - użytkownicy gruntu mogą w ciągu 6 miesięcy od dnia objęcia w posiadanie gruntu przez gminę zgłosić wniosek o przyznanie na tym gruncie jego dotychczasowemu właścicielowi prawa wieczystej dzierżawy z czynszem symbolicznym lub prawa zabudowy za opłatą symboliczną. Rozpatrując wniosek organ obowiązany jest zawsze ustalić, czy zaistniały przesłanki pozytywne oraz przesłanki negatywne do uwzględniania

wniosku, przy czym organ nie może odmówić uwzględnienia wniosku na zasadzie uznania. Organ administracyjny związany jest bowiem treścią norm art. 7 ust. 1 i 2 dekretu.

Rozstrzygnięcie sprawy dekretowej nie zależy zatem od swobodnego uznania organu administracji publicznej. Organ administracyjny posiada jednak luz decyzyjny (korzystanie z gruntu przez dotychczasowego właściciela da się pogodzić z przeznaczeniem gruntu według planu zabudowania) przy rozstrzygnięciu w sprawie wniosku dekretowego. Jak jednak wykazano, luz decyzyjny nie stanowi o uznaniu administracyjnym. Taka kwalifikacja decyzji wydanej na podstawie art. 7 ust. 2 dekretu skutkuje tym, że niedopuszczalne było zastosowanie trybu art. 155 k.p.a. do decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 12 stycznia 2005 r. i wydanie przez niego decyzji z dnia 5 lutego 2008 r.

2.2. W art. 30 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. wskazano, że podstawą wzruszenia decyzji reprivatyzacyjnej jest wydanie jej bez podstawy prawnej lub z rażącym naruszeniem prawa. W doktrynie i orzecznictwie zgodnie przyjmuje się, że pojęcie prawa w zwrocie „rażące naruszenie prawa” powinno być rozumiane szeroko, obejmując swoim zakresem przepisy prawa materialnego, procesowego oraz przepisy o charakterze ustrojowym (J. Borkowski, w: B. Adamiak, J. Borkowski, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, 2009, s. 599). Jak wskazał WSA w Rzeszowie w wyroku z dnia 8 maja 2014 r. (II SA/Rz 194/14, Legalis): „Naruszenie prawa to naruszenie prawa materialnego, procesowego, oraz przepisów o charakterze ustrojowym i kompetencyjnym. Można wobec tego stwierdzić, że chodzi o wszystkie normy prawne regulujące działanie administracji publicznej w indywidualnych sprawach, niezależnie od tego, z jakich przepisów prawa się wywodzą”. Nie ulega zatem wątpliwości, że naruszenie prawa procesowego może przybierać formę „rażącego naruszenia”. Jak zauważa zaś B. Adamiak: „Gradacja wad nie może zostać ograniczona wyłącznie do materialnego prawa administracyjnego. Naruszenie procesowego prawa administracyjnego, jak zostało podkreślone, może mieć różny ciężar, od kwalifikowanego do nieistotnego. Szukając kryterium, na podstawie którego należałoby budować gradację naruszenia przepisów prawa procesowego, nie można zastosować kryterium materialnoprawnego – wpływu ciężaru naruszenia na treść relacji materialnoprawnej. Ciężar naruszenia przepisów prawa procesowego musi być powiązany z istotą procesu, jako zorganizowanego ciągu czynności procesowych organów administracji publicznej. Oznacza to, że wadliwość procesowa jest powiązana z czynnościami procesowymi organu administracji publicznej, co wyłącza w tym zakresie konsekwencje prawne wadliwych czynności procesowych strony. Konsekwencje te są bowiem powiązane z czynnościami procesowymi

organów administracji publicznej.” (B. Adamiak, Gradacja naruszenia prawa procesowego prawa administracyjnego, PiP 2012, nr 3, s. 49-50).

2.3. Brak podstaw do zastosowania przez Prezydenta m.st. Warszawy trybu nadzwyczajnego uregulowanego w art. 155 k.p.a. obligował Komisję do uznania, że weryfikowana decyzja została wydana z rażącym naruszeniem prawa.

2.4. Decyzja administracyjna to - zgodnie z art. 107§ 1 k.p.a. - akt prawny o określonej treści, formie, wywołujący skutki prawne w postaci powstania, zmiany lub wygaśnięcia konkretnego stosunku prawnego. Treścią tego stosunku jest zazwyczaj jakieś uprawnienie lub obowiązek konkretnego podmiotu. W niniejszej sprawie decyzją Prezydenta m.st. Warszawy nr z dnia 12 stycznia 2005 r. określono krąg osób, które uzyskały prawo użytkowania wieczystego z adekwatnym udziałem w gruncie nieruchomości położonej w Warszawie przy ul. Grochowskiej 325/327. Faktem jest także, iż jeden z adresatów tej decyzji zmarł (tj. D M S) przed realizacją jej pkt VII.

W orzecznictwie przyjmuje się, że w trybie art. 155 k.p.a. nie jest dopuszczalna zmiana strony, nawet za jej wyraźną zgodą. Innymi słowy, nie jest dopuszczalne – co do zasady – przeniesienie praw i obowiązków nałożonych decyzją na inny podmiot. Z kwestią tą łączy się nieodzownie istotne w praktyce zagadnienie prawnej dopuszczalności „zbywalności” uprawnień z decyzji. Należy wskazać, że istnieją w polskim ustawodawstwie takie regulacje prawne, które przewidują możliwość zmiany podmiotu praw wynikających z decyzji administracyjnych. Tytułem przykładu można wskazać art. 494 § 2 k.s.h., zgodnie z którym na spółkę przejmującą albo spółkę nowo zawiązaną przechodzą z dniem połączenia w szczególności zezwolenia, koncesje oraz ulgi, które zostały przyznane spółce przejmowanej albo którejkolwiek ze spółek łączących się przez zawiązanie nowej spółki, chyba że ustawa lub decyzja o udzieleniu zezwolenia, koncesji lub ulgi stanowi inaczej. Przepis ten ustanawia zatem tzw. zasadę sukcesji generalnej w odniesieniu do uprawnień i obowiązków publicznoprawnych. Należy też wskazać, że omawiany przepis wymienia jedynie przykładowe postaci aktów administracyjnych podlegających sukcesji administracyjnoprawnej. Jednocześnie, zgodnie z utrwaloną linią orzecniczą, w trybie art. 155 k.p.a. nie istnieje możliwość cesji uprawnień zawartych w decyzji administracyjnej wydanej dla jednego podmiotu na rzecz innego podmiotu. Jak wskazują sądy administracyjne, "w trybie art. 155 k.p.a. możliwa jest jedynie zmiana w zakresie przedmiotu decyzji, niedopuszczalna jest natomiast zmiana podmiotu decyzji" (tak m.in. wyr. WSA w Warszawie z 1.6.2007 r., VII SA/Wa 367/07, Legalis). Wydaje się zatem, że wobec zamknięcia możliwości zastosowania art. 155 k.p.a. dla podmiotów

podlegających administracyjnoprawnej sukcesji, właściwą drogą postępowania będzie ubieganie się – w trybie art. 217 k.p.a. – o wydanie przez właściwy organ administracji publicznej stosownego zaświadczenia o nabyciu praw i obowiązków z danej decyzji (koncesji, zezwolenia itd.) (por. Małanowski, Kodeks Postępowania Administracyjnego. Komentarz. red. R. Hauser, M. Wierzbowski, wyd. 4, art. 155 k.p.a.). Jednocześnie podkreślenia wymaga, iż kwestie związane z następcami prawnymi jednej ze stron decyzji administracyjnej winny być, w ocenie Komisji, uwzględnione w akcie notarialnym umowy ustanowienia prawa użytkowania wieczystego ww. gruntu, a nie w kolejnej decyzji administracyjnej.

Pogląd o braku prawnego umocowania organu do zmiany adresatów decyzji administracyjnej w trybie art. 155 kpa wyraził również Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 22.02.1991 r., sygn. IV SA 1377/90 poprzez stwierdzenie, iż „w trybie art. 155 kpa nie jest dopuszczalna (nawet przy wyrażeniu zgody) zmiana podmiotu decyzji administracyjnej”. Przykładowo w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 21 kwietnia 2010 r. sygn. akt VI SA/Wa 2043/09 odnośnie art. 155 k.p.a. wskazano, że „za utrwalone należy [...] uznać orzecznictwo sądów administracyjnych, zgodnie z którym w trybie wskazanego artykułu k.p.a. nie można dokonać zmiany podmiotu, który nabył określone decyzją prawo”.

Doktryna, jak też ugruntowana praktyka orzecznicza, co znajduje odzwierciedlenie w tezie pierwszej wyroku NSA z 12 kwietnia 2000 r. (III SA 1388/99, SIP nr 47229) wskazuje, iż w postępowaniu toczącym się na podstawie art. 155 organ administracji nie stosuje prawa materialnego. Celem tego postępowania, będącego samodzielnym postępowaniem administracyjnym, jest mianowicie ustalenie, czy zachodzą przesłanki do uchylecia lub zmiany decyzji ostatecznej określonej w art. 155 k.p.a. oraz czy ewentualnemu uchyleciu lub zmianie nie sprzeciwiają się przepisy szczególne (wyrok NSA z 28 kwietnia 2000 r., I SA 819/99, SIP nr 55302; wyrok NSA z 2 czerwca 2000 r., III SA 1854/99. Lexis.pl nr 2342003). Organ administracji orzekający w trybie art. 154 lub 155 przeprowadza kontrolę wydanej decyzji ostatecznej z jednego punktu widzenia, tj. bada, czy za zmianą albo uchyleciem przemawia interes społeczny lub słuszny interes strony (wyrok NSA z 13 sierpnia 1997 r., III SA 854/96, Lexis.pl nr 340085). Organ ten nie jest uprawniony do ponownego merytorycznego rozpatrywania sprawy (zob. np. wyrok NSA z 24 października 2000 r., III SA 2468/99, SIP nr 48003; tezę pierwszą wyroku NSA z 2 czerwca 2000 r., III SA 1854/99. Lexis.pl nr 2342003; wyrok NSA z 28 kwietnia 2000 r., I SA 819/99, niepubl.; tezę trzecią wyroku NSA z 12

kwietnia 2000 r., III SA 1388/99, SIP nr 47229; wyrok NSA z 4 maja 1999 r., III SA 5695/98, SIP nr 47432).

Nadto nowa decyzja nie może zostać skierowana do podmiotu, który nie był adresatem weryfikowanej decyzji zob. wyrok NSA z 30 sierpnia 1996 r., SA/Wr 2545/95, SIP nr 27292, oraz wyrok NSA z 22 lutego 1991 r., IV SA 1377/90. LexisNexis nr 297593, ONSA 1991, nr 2, poz. 37). Mówiąc inaczej, trybu unormowanego w komentowanych przepisach nie można wykorzystywać do przeniesienia obowiązku lub prawa wynikającego ze zmienianej decyzji (por. uzasadnienie uchwały NSA z 14 stycznia 2009 r., II GPS 6/2008, Lexis.pl nr 1985428). (Komentarz do art. 155 k.p.a. Przybysz).

W przedmiotowej sprawie organ wydając skarżoną decyzję nie tylko skierował ją do osoby która nie była stroną – adresatem decyzji zmienianej (spadkobierca D S – S. J. C) ale nadto w ten sposób usiłował rozpoznać ją merytorycznie poprzez ustanowienie prawa użytkowania wieczystego na rzecz ww. spadkobiercy. Istotą postępowania w trybie art. 155 jest sprawdzenie, czy w ustalonym stanie faktycznym i prawnym istnieją szczególne przesłanki, które przemawiałyby za uchyleniem lub zmianą decyzji ostatecznej. Prawna możliwość zastosowania trybu przewidzianego w art. 155 k.p.a. uwarunkowana jest zatem prowadzeniem postępowania w ramach tego samego stanu prawnego i faktycznego oraz z udziałem tych samych stron. Postępowanie prowadzone na podstawie art. 155 k.p.a. nie może zmierzać do ponownego merytorycznego rozpatrzenia sprawy zakończonej ostatecznym rozstrzygnięciem (wyrok NSA z dnia 5 stycznia 2007 r., IOSK 586/06, LEX nr 320845); zob. także wyrok NSA z dnia 25 listopada 2010 r., II OSK 1810/09, LEX nr 746810, w którym stwierdzono, że celem postępowania prowadzonego w trybie art. 155 jest ustalenie zaistnienia przesłanek wymienionych w tym przepisie. Nie zmierza ono do ponownego merytorycznego rozpoznania sprawy już ostatecznie zakończonej. W żadnym razie nie można w tym trybie rozszerzać zakresu sprawy administracyjnej. Zmiana decyzji ostatecznej w trybie art. 155 k.p.a. może być dokonana tylko w granicach stanu faktycznego sprawy "pierwotnej", w oparciu o materiał dowodowy zgromadzony do tej pory. (Komentarz do art. 155 A. Wróbel)

Wydając decyzję z dnia 5 lutego 2008 r., nr Prezydent m.st. Warszawy dokonał niedopuszczalnej zmiany podmiotu decyzji w trybie art. 155 k.p.a., czym rażąco naruszył prawo.

Mając na uwadze powyższe rozważania zasadnym jest wyeliminowanie przedmiotowej decyzji z obrotu prawnego z uwagi na wskazane wady prawne w drodze stwierdzenia jej nieważności.

3. Wydanie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 5 lutego 2008 r., nr bez zgody stron oraz badania interesu społecznego lub słusznego interesu strony

3.1. Artykuł 155 k.p.a. zawiera dwa rodzaje przesłanek - formalne i materialne. Formalne to istnienie decyzji ostatecznej i zgoda stron postępowania, zaś materialne to brak sprzeciwu przepisów szczególnych, wystąpienie interesu społecznego lub słusznego interesu strony. Przesłanki te muszą być spełnione łącznie, aby mogło dojść do zmiany lub uchylecia decyzji, niewystępowanie więc którejkolwiek przesłanki nie może do takiego skutku prowadzić. Przed przystąpieniem do rozważania przesłanek materialnych organ musi najpierw ocenić czy wystąpiły wymogi formalne (vide: wyrok NSA z dnia 26 września 2017 r., sygn. I OSK 3036/15, Legalis nr: 1672993; wyrok NSA z dnia 28 kwietnia 2000 r., sygn. I SA 819/99, LEX nr 55302). Nie jest dopuszczalna weryfikacja decyzji ostatecznej w trybie art. 155 k.p.a. tylko w oparciu o jedną z przyjętych w tym przepisie przesłanek, tj. istnienie słusznego interesu strony w zmianie lub uchyleniu decyzji ostatecznej (vide: wyrok WSA Gdańsk z dnia 12 kwietnia 2017 r., sygn. II SA/Gd 54/17, Legalis nr: 1597285).

Wyrażenie zgody przez strony jest bezwzględny warunkiem możliwości zmiany bądź uchylenia decyzji w trybie art. 155 k.p.a. Jeżeli decyzja dotyczyła więcej niż jednej strony, wówczas niezbędne jest uzyskanie zgody wszystkich stron postępowania. Zgoda taka musi zostać wyrażona w sposób wyraźny i jednoznaczny. Jak trafnie stwierdzono w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 1991 r. (sygn. III ARN 32/90, Legalis nr: 27272): *"zgoda strony na wzruszenie w całości lub w części decyzji, z której czerpie ona swe prawa, nie może być ani dorozumiana, ani domniemana. Tylko i wyłącznie zgoda udzielona wprost i wyraźnie, przez stosowne oświadczenie złożone organowi administracji państwowej, może stanowić jedną z przesłanek zmiany lub uchylenia ostatecznej decyzji na podstawie art. 155 k.p.a"*. Stanowisko takie do dziś jest konsekwentnie podtrzymywane w orzecznictwie sądów administracyjnych, w tym m.in. przez Naczelną Sąd Administracyjny, który w wyroku z dnia 29 marca 2007 r. (sygn. II OSK 547/06, Legalis nr: 172172) stwierdził: *"Zmiana decyzji ostatecznej w trybie art. 155 k.p.a. możliwa jest przy spełnieniu wszystkich przesłanek wskazanych w tym przepisie, którego treść musi być interpretowana ściśle, a nie rozszerzająco. Organ administracji nie*

może więc wydać na podstawie art. 155 k.p.a. decyzji zmieniającej decyzję ostateczną, nie dysponując zgodą wszystkich stron postępowania uczestniczących w postępowaniu zakończonym decyzją ostateczną, w stosunku do której jedna ze stron złożyła wniosek o jej zmianę w trybie art. 155 k.p.a. Zgoda taka, ze względu na swój konstytutywny charakter, musi być jednoznacznie wyrażona. Należy mieć przy tym na uwadze wyrażoną w art. 14 k.p.a. zasadę pisemności. Zgoda ta nie może być domniemana na tej podstawie, że strona ta nie wniosła odwołania od doręczonej jej decyzji zmieniającej. Brak takiej zgody przed wydaniem w trybie art. 155 KPA decyzji zmieniającej decyzję ostateczną czyni taką decyzję dotkniętą wadą kwalifikowaną, wskazaną w art. 156 § 2 KPA, z powodu rażącego naruszenia prawa".

Tymczasem Prezydent m.st. Warszawy wydał decyzję zmieniającą decyzję reprivatyzacyjną w trybie art. 155 k.p.a. bez wymaganej zgody strony postępowania. Organ nie mógł uzyskać takiej zgody od D. M. S., która w momencie wydawania decyzji nie żyła.

Komisja dostrzega również, iż z uzasadnienia decyzji z dnia 5 lutego 2008 r. nr - wynika, iż Prezydent m.st. Warszawy nie zbadał, czy za uchyleniem lub zmianą decyzji przemawia interes społeczny lub słuszny interes stron.

3.2. Pojęcia słusznego interesu strony i interesu społecznego, o których mowa w art. 155 k.p.a., nie zostały w przepisach Kodeksu postępowania administracyjnego zdefiniowane. Z uwagi na niedookreśloną ich treść analiza tych pojęć musi być dokonana pod kątem okoliczności konkretnej sprawy, w tym materii, której dotyczy (vide: wyrok NSA z dnia 10 marca 2017 r., sygn. I OSK 1574/15, Legalis nr: 1631930). Konieczne jest również ustalenie relacji pomiędzy tymi interesami. W przypadku konfliktu wymienionych interesów należy dokonać wnikliwej oceny na podstawie całokształtu okoliczności sprawy, któremu z interesów należy przyznać pierwszeństwo (por. wyrok NSA z dnia 30 stycznia 2008 r., sygn. akt I OSK 2017/06). Słusznego interesu obywatela nie można utożsamiać wyłącznie z interesem strony postępowania, ponieważ ta regulacja dotyczy każdego, kogo mogą dotknąć skutki ostatecznej decyzji objętej żądaniem zgłoszonym w trybie art. 155 k.p.a. Słuszny interes strony nie może naruszać interesu innych obywateli, ale też nie może być sprzeczny z interesem społecznym.

W piśmiennictwie podkreśla się, że wprowadzenie, jako przesłanki dodatkowej zgodności wzruszenia decyzji z interesem społecznym i interesem jednostki powoduje znacznie ważniejszy skutek, ponieważ sprawia, że organ administracyjny nie może w rozpoznaniu sprawy na podstawie art. 155 k.p.a. nie ustosunkować się do celowości wzruszenia decyzji (B. Adamiak, J. Borkowski, Kodeks postępowania administracyjnego.

Komentarz, Warszawa 2011, s. 600 i nast). Dostrzegł to NSA, stwierdzając w tezie wyroku z 27 stycznia 1987 r., sygn. akt III SA 1048/86 (publ.: ONSA 1987, Nr 2, poz. 50), że "ograniczenie się przez organ przy rozpoznawaniu sprawy w trybie art. 155 k.p.a. wyłącznie do skontrolowania legalności decyzji objętej wnioskiem strony i zaniechanie rozpoznania sprawy w świetle przesłanek do zmiany lub uchylecia decyzji określonych w tym artykule stanowi naruszenie prawa". Obowiązki organu precyzuje się także w wyroku NSA z 19 kwietnia 2000 r., sygn. akt III SA 915/99 (publ.: Legalis), stwierdzając, że "badanie interesu społecznego i słusznego interesu strony (art. 155 k.p.a.) nie mogło polegać na ocenie prawidłowości zastosowania przepisów prawa przez organy obu instancji przy wydawaniu ostatecznej decyzji". Na konieczność zindywidualizowania, w konkretnej sprawie stosowania art. 155 k.p.a., wymagań interesu społecznego i słusznego interesu stron w odniesieniu do stanu faktycznego i prawnego tej sprawy, zwraca się uwagę w tezie wyroku NSA z 18 lutego 2000 r., V SA 1346/99 (Legalis).

Jak wskazano w „Komentarzu aktualizowanym do Kodeksu postępowania administracyjnego” do art. 155 k.p.a. autorstwa Andrzeja Wróbla (LEX/el., 2019) „uwzględniając regułę interpretacyjną zawartą w przepisie art. 16 § 1 zd. 2 (k.p.a.), należy przyjąć, że przedmiotem postępowania określonego w art. 155 (k.p.a.) jest stwierdzenie istnienia przesłanek wymienionych w tym przepisie. W przypadku gdy organ administracji publicznej ustali istnienie tych przesłanek, może uchylić lub zmienić dotychczasową decyzję ostateczną.” Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 26 lipca 1999 r., sygn. akt I SA 1678/98 wskazał, że „z art. 154 § 1 k.p.a. wynika, iż możliwość wzruszenia decyzji wchodzi w rachubę, jeżeli przemawia za tym interes społeczny lub słuszny interes strony. (...) Wymagania interesu społecznego lub słusznego, a więc kwalifikowanego interesu strony powinny być ustalone w danej sprawie i muszą nabrać konkretnej treści, wynikającej ze stanu faktycznego i prawnego sprawy.” (Artykuły 154 k.p.a. i 155 k.p.a. regulują instytucję zmiany lub uchylecia decyzji ze względu na interes społeczny lub słuszny interes strony. Jedyнным elementem różnicującym jest kwestia nabycia prawa (art. 155 k.p.a.) lub braku nabycia prawa (art. 154 k.p.a.) przez stronę decyzji zmienianej / uchylanej. Z uwagi na powyższe orzecznictwo sądów dotyczące art. 154 k.p.a. m.in. w zakresie przesłanki słusznego interesu stron ma zastosowanie także do art. 155 k.p.a.) Analiza akt sprawy, w szczególności treści wniosku T S i S C z dnia 28 listopada 2007 r. oraz decyzji Prezydenta m.st. Warszawy nr z dnia 5 lutego 2008 r. prowadzi do konkluzji, że Prezydent

m.st. Warszawy nie zbadał istnienia kluczowej przesłanki do zastosowania art. 155 k.p.a. - interesu społecznego lub słusznego interesu stron przemawiającego za zmianą decyzji.

W niniejszej sprawie organ w żaden sposób nie wskazał na czym polega ten słuszny interes stron, istotnym jest również to, że same strony nie wskazywały na istnienie ich interesu w zmianie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 12 stycznia 2005 r. nr .

3.3. Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy podnieść należy, że Prezydent m.st. Warszawy wydając decyzję z dnia 5 lutego 2008 r. nr : nie badał wyżej opisanych przesłanek.

4. Brak nieodwracalnych skutków prawnych

Kontrolowana decyzja Prezydenta m.st. Warszawa nie wywołała nieodwracalnych skutków prawnych w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. W myśl wskazanego przepisu, przez nieodwracalne skutki prawne należy rozumieć stan prawny powstały wskutek przeniesienia własności albo użytkowania wieczystego nieruchomości warszawskiej na osobę trzecią, o ile nie nastąpiło ono nieodpłatnie lub na rzecz nabywcy działającego w złej wierze, lub zagospodarowania nieruchomości warszawskiej na cele publiczne, o których mowa w art. 6 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Wskazana definicja zawiera w sobie dwa elementy, z których jeden konstytuuje zasadę, a drugi wyjątek od niej. Pierwszy określa czynność prawną w postaci przeniesienia własności lub użytkowania wieczystego na rzecz osoby trzeciej, która co do zasady przesądza o nieodwracalności skutków prawnych. Drugi natomiast statuuje wyjątki od wymienionej zasady. Analiza treści wskazanego przepisu prowadzi do wniosku, że nie można przyjąć istnienia nieodwracalności skutków prawnych, jeśli nabywca nabył rzecz nieodpłatnie albo nabycie nastąpiło w złej wierze.

Decyzja Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 5 lutego 2008 r. nr nie była decyzją ustanawiającą prawo użytkowania wieczystego, a decyzją usiłującą takie rozstrzygnięcie zmienić. Mając na uwadze powyższe Komisja uznała, że decyzja taka nie wywołuje nieodwracalnych skutków prawnych.

5. Podstawy stwierdzenia nieważności decyzji

Zgodnie z art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. w wyniku postępowania rozpoznawczego Komisja wydaje decyzję, w której:

- 1) utrzymuje w mocy decyzję reprivatyzacyjną albo

- 2) uchyla decyzję reprivatyzacyjną w całości albo w części i w tym zakresie orzeka co do istoty sprawy albo, uchylając tę decyzję, umarza postępowanie w całości albo w części, albo
- 2a) uchyla decyzję reprivatyzacyjną w całości albo w części i zawiesza postępowanie w przypadku przeszkody uniemożliwiającej dalsze prowadzenie postępowania i wydanie decyzji, albo
- 3) uchyla decyzję reprivatyzacyjną w całości i przekazuje sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi, który wydał ostateczną decyzję reprivatyzacyjną, jeżeli decyzja ta została wydana z naruszeniem prawa, a konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy ma istotny wpływ na jej rozstrzygnięcie, albo
- 3a) stwierdza nieważność decyzji reprivatyzacyjnej lub postanowienia w całości lub w części, jeżeli zachodzą przesłanki określone w art. 156 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego lub w przepisach szczególnych, albo
- 4) jeżeli decyzja reprivatyzacyjna wywołała skutki prawne, o których mowa w art. 2 pkt 4, stwierdza jej wydanie z naruszeniem prawa i wskazuje okoliczności, z powodu których nie można jej uchylić albo stwierdzić nieważności, albo
- 5) umarza postępowanie rozpoznawcze.

Zgodnie natomiast z art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. Komisja wydaje decyzję, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 2-4, jeżeli:

- 1) dowody, na których podstawie ustalono istotne dla sprawy okoliczności faktyczne, okazały się fałszywe;
- 2) decyzja reprivatyzacyjna została wydana w wyniku przestępstwa;
- 3) wyszły na jaw istotne dla sprawy nowe okoliczności faktyczne lub nowe dowody istniejące w dniu wydania decyzji reprivatyzacyjnej, nieznanie organowi, który ją wydał;
- 4) decyzja reprivatyzacyjna została wydana bez podstawy prawnej lub z rażącym naruszeniem prawa;
- 4a) stwierdzono inne naruszenie przepisów postępowania, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na wynik sprawy, w szczególności jeżeli stroną postępowania o wydanie decyzji reprivatyzacyjnej była osoba, która nie była osobą uprawnioną w rozumieniu art. 7 ust. 1 dekretu, osobę uprawnioną reprezentował kurator ustanowiony dla osoby nieznannej z miejsca pobytu, a nie było podstaw do jego ustanowienia, ustanowiono kuratora spadku działającego w imieniu osoby nieżyjącej lub z naruszeniem przepisów o dziedziczeniu,

- w tym przepisów dotyczących dziedziczenia spadków wakujących lub nieobjętych, lub stwierdzono naruszenie prawa materialnego, które miało wpływ na wynik sprawy;
- 4b) decyzja reprivatyzacyjna została wydana pomimo nieustalenia posiadania nieruchomości warszawskiej przez dotychczasowego właściciela lub jego następców prawnych, o którym mowa w art. 7 ust. 1 dekretu;
 - 5) przeniesienie roszczeń do nieruchomości warszawskiej było rażąco sprzeczne z interesem społecznym, w szczególności jeżeli nastąpiło w zamian za świadczenie wzajemne rażąco niewspółmierne do wartości nieruchomości warszawskiej;
 - 6) wydanie decyzji reprivatyzacyjnej doprowadziło do skutków rażąco sprzecznych z interesem społecznym lub skutków sprzecznych z celem, dla którego ustanowiono użytkowanie wieczyste, w szczególności do zastosowania uporczywie lub w sposób istotnie utrudniający korzystanie z lokalu w nieruchomości warszawskiej groźby bezprawnej, przemocy wobec osoby lub przemocy innego rodzaju w stosunku do osoby zajmującej ten lokal;
 - 7) decyzja reprivatyzacyjna została wydana pomimo przyznania, na podstawie przepisów odrębnych, świadczenia w związku z przejściem własności nieruchomości;
 - 8) decyzja reprivatyzacyjna dotyczy osoby prawnej powstałej przed dniem 1 września 1939 r., której akcje lub udziały objęto w sposób niezgodny z prawem.

Według Komisji w niniejszej sprawie zachodzą przesłanki determinujące konieczność stwierdzenia nieważności decyzji Prezydenta m.st. Warszawy, wskazane w art. 30 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. Prezydent m.st. Warszawy, wydając decyzję nr z dnia 5 lutego 2008 r. zmieniającą w trybie art. 155 k.p.a. decyzję nr z dnia 12 stycznia 2005 r. rażąco naruszył prawo. Prezydent usiłował dokonać niedopuszczalnej zmiany podmiotowej. Ponadto, organ nie uzyskał pisemnej zgody wszystkich stron na zmianę decyzji, z oczywistych przyczyn nie dysponował zgodą D M S. Prezydent m.st. Warszawy nie zbadał także, czy za uchyleniem lub zmianą decyzji przemawia interes społeczny lub słuszny interes stron, wbrew treści art. 155 k.p.a.

6. Wnioski stron postępowania

Strony nie zgłosiły w toku postępowania rozpoznawczego wniosków dowodowych.

7. Strony postępowania

Na podstawie art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. w zw. z art. 28 k.p.a. stroną jest każdy, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności organu ze względu na swój interes prawny lub obowiązek. Jako strony postępowania przyjęto beneficjentów decyzji reprivatyzacyjnej: S J C
i T Z S .

Zgodnie z treścią art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. Komisja o wszczęciu postępowania rozpoznawczego zawiadamia m.st. Warszawę oraz pozostałe strony postępowania. Z treści cytowanego przepisu wynika, że stroną postępowania rozpoznawczego przed Komisją jest m.st. Warszawa reprezentowane przez Prezydenta m.st. Warszawy.

8. Konkluzja

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 3a w zw. z art. 30 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. w zw. z art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. w zw. z art. 155 k.p.a. oraz w zw. z art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. Komisja stwierdziła nieważność decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 5 lutego 2008 r. nr

Przewodniczący Komisji
Sebastian Kaleta

Pouczenie:

1. Niniejsza decyzja jest ostateczna (art. 16 k.p.a.). Strona może wnieść skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, ul. Jasna 2/4, 00-013 Warszawa, za pośrednictwem Komisji do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji (art. 52 § 1 p.p.s.a., art. 53 § 1 p.p.s.a. oraz art. 54 § 1 p.p.s.a.). Skarga powinna czynić zadość wymogom określonym w art. 57 p.p.s.a. Do skargi należy dołączyć jej odpisy i odpisy załączników dla doręczenia ich stronom (w tym dla tut. organu), a ponadto jeżeli w Sądzie nie złożono załączników w oryginale po jednym odpisie każdego załącznika do akt sądowych (art. 47 § 1 p.p.s.a.).
2. Wpis od skargi do sądu administracyjnego ma charakter stały i wynosi 200 (dwieście) zł zgodnie z § 2 ust. 3 pkt 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2021 r. poz. 53, z późn. zm.).

3. W myśl zaś art. 243 § 1 p.p.s.a. stronie może być przyznane – na jej wniosek – prawo pomocy. Wniosek ten wolny jest od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy powinien zawierać oświadczenie strony obejmujące dokładne dane o stanie majątkowym i dochodach, a jeżeli wniosek składa osoba fizyczna, ponadto dokładne dane o stanie rodzinnym oraz oświadczenie strony o niezatrudnieniu lub niepozostawaniu w innym stosunku prawnym z adwokatem, radcą prawnym, doradcą podatkowym lub rzecznikiem patentowym. Wniosek składa się na urzędowym formularzu według ustalonego wzoru (art. 252 § 1 i § 2 p.p.s.a.). Zgodnie zaś z art. 244 § 1 p.p.s.a. prawo pomocy obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego.
4. Z uwagi na to, że doręczenie decyzji następuje w formie publicznego ogłoszenia na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. z późn. zm. w zw. z art. 49 § 1 k.p.a. Komisja informuje, że z treścią decyzji strony mogą zapoznać się w urzędzie zapewniającym obsługę administracyjno-biurową Komisji w dniach i godzinach pracy tego urzędu.
5. W myśl zaś art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o szczególnych zasadach usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa z późn. zm. strony mogą być zawiadamiane o wszczęciu postępowania, decyzjach i innych czynnościach Komisji poprzez ogłoszenie w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości. Zawiadomienie albo doręczenie uważa się za dokonane po upływie 7 dni od dnia publicznego ogłoszenia.

